

ANOTACE

KÜCHLEROVÁ, M. Kompetenční výluky ve správním soudnictví. 1. vydání. Praha: Leges, 2015, ISBN 978-80-7502-088-8. 128 s.

V roce 2015 vydalo nakladatelství Leges monografii s názvem *Kompetenční výluky ve správním soudnictví* **autorky** Martiny Küchlerové. Tato publikace se zabývá dílčím institutem správního práva procesního upraveným v § 70 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“). Přestože se jedná o institut formovaný pouze v jednom ustanovení SŘS, jeho dosah a význam je možné pochopit pouze v širším kontextu správního práva a judikatury.

Monografie je rozdělena do čtyř stěžejních kapitol. Autorka pochopitelně začíná samotným rozborem pojmu kompetenčních výluk. Pozornost je věnována hledání přesné a výstižné definice kompetenčních výluk a pojmů souvisejících, přičemž je vysloven obecný názor, že kompetenční výlukou jsou rozhodnutí orgánů veřejné správy vztahující se k veřejným subjektivním právům, které dle úmyslu zákonodárce nepodléhají přezkumu ve správním soudnictví. Následný text se zabývá problematikou, zda část V. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, je zařaditelná pod pojem kompetenční výluka. Zajímavý je rozbor právního dualismu, jakožto možného kritéria pro vytvoření kompetenční výluky, přičemž v tomto je zahrnut i vývoj historický. Autorka rovněž neopomenula do této části pojmout názor, jak správních soudů, tak i správních orgánů. Teoretická rovina je demonstrována na případové studii s uvedením konkrétního závěru Nejvyššího správního soudu, kterým je zároveň uzavřena první kapitola.

V následující kapitole je nastíněn vývoj institutu kompetenčních výluk na území českého státu od dob rakouského státního zřízení po vývoj po roce 1989. Jedná se klasickou část většiny monografií zabývajících se určitým institutem, tj. jeho historicko-právní vývoj. Zevrubné mapování počíná společně s počátkem vývoje správního soudnictví v období rakouského státního zřízení, které bezesporu položilo základ současnému uspořádání správního soudnictví v České republice. Proto je velká část pozornosti věnována i výkladu významných právních předpisů rakouských. Vzhledem ke kontinuitě právního řádu po vzniku samostatného československého státu se autorka věnuje následně vzniklým odchylkám od rakouské právní úpravy. Jedná se o čistě popisnou kapitolu, která je zaměřena pouze na vývoj a případné aplikační problémy historické právní úpravy, bez jakéhokoli pokusu o přesah či vyhledání vlivu na současnou právní úpravu.

Na druhou kapitolu logicky navazuje podrobný rozbor kompetenčních výluk ve správním soudnictví v současnosti, který je zaměřen na první čtyři kompetenční výluky v SŘS, a to úkony správního orgánu, která nejsou rozhodnutími,

úkony předběžné povahy, úkony, jimiž se pouze upravuje vedení správního řízení a úkony jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního či technického stavu.

U vybraných druhů autorka opět částečně nastiňuje historický vývoj. Zbylým dvěma podle písm. e) a f) SŘS je věnována jen okrajová pozornost. Z hlediska vymezení jednotlivých vybraných druhů kompetenčních výluk autorka zapracovává praktické příklady, historickou komparaci, rozbor ústavní konformity a zabývá se jejich výkladem z hlediska práv osob, která jimi mohou být dotčena. V této souvislosti tato kapitola obsahuje rovněž podrobnější rozbor některých problematických aspektů, které s vybranými druhy souvisejí. Závěrem je obsaženo krátké zdůvodnění, v němž autorka stručně uvádí, proč nevěnovala větší pozornost dalším kompetenčním výlukám upraveným v SŘS.

Čtvrtá kapitola se stručně zabývá komparací vybraných aspektů v české a německé právní úpravě. Jak autorka sama uvádí, jedná se o kapitolu zařazenou spíše pro zajímavost, která může sloužit jako inspirační zdroj pro českou právní úpravu. V úvodní části se zabývá rozbořem systému správního soudnictví ve Spolkové republice Německo, vymezením podstatných rozdílů oproti českému stavu, zejména pak z hlediska účasti laického prvku na rozhodování, a pravomocí a působností v německém správním soudnictví. Dále obecně charakterizuje jednotlivé druhy německých správních žalob. Závěr je věnován jen stručnému zhodnocení této kapitoly.

V každé z výše charakterizovaných kapitol se autorka snaží nalézt odpovědi na v úvodu nastíněné výzkumné otázky. Součástí je i polemika nad některými z těchto otázek. Zejména autorka jednoznačně vyjadřuje názor, že mezi kompetenční výluky nelze řadit rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci. Závěrečné zhodnocení obsahuje názor, že se podařilo objasnit některé aplikační problémy a že předmětná monografie může být pomocníkem při práci se SŘS.

Obecně je možné říct, že se jedná o práci převážně čistě teoretickou, nicméně výsledkem svědomitého zkoumání a práce s odbornou literaturou. Celé dílo je zaměřeno na pouze jeden institut správního práva procesního, tj. kompetenční výluky, které tvoří v SŘS pouze jediné ustanovení. Předmětná monografie vysvětlí základní pojmy, podá podrobný historicko-právní přehled, rozebere z hlediska současné účinné úpravy některé vybrané kompetenční výluky a částečně nastíní právní úpravu Spolkové republiky Německo. Daná témata jsou rozebrána poctivě za použití metody kritické analýzy, nicméně v monografii chybí větší vlastní přínos autorky a případné návrhy možných řešení některých problematických aspektů.

JUDr. Barbora Gonsiorová